

11.03 Ηλεκτρονικά παιχνίδια

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για:

- α) το πώς γράφεται το / ις /της συλλαβής πριν από την κατάληξη του αορίστου.
- β) τις ρηματικές καταλήξεις -είτε και -είται.
- γ) τις ρηματικές καταλήξεις -ήστε και -είστε.

Λίγα λόγια για τα κείμενα

Στο κείμενο αυτό παρουσιάζεται ένα ηλεκτρονικό ποδοσφαιράκι, που δημιουργήθηκε με αφορμή το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου το 2004, στην Πορτογαλία.

Εδώ, λοιπόν, παρουσιάζεται κατ' αρχάς η προετοιμασία του παιχνιδιού και τα βασικά του χαρακτηριστικά (πόσοι μπορούν να το παίξουν, τι περιλαμβάνει το κουτί του, σε τι αναφέρεται γενικά) και στη συνέχεια αναφέρονται οι κανόνες του παιχνιδιού βήμα προς βήμα, ώστε να γίνει κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο παίζεται. Παράλληλα, στο σημείο αυτό, δίνονται διευκρινίσεις για το τι απαγορεύεται και τι επιτρέπεται να κάνουν οι παίκτες κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.

Στο παιχνίδι, λοιπόν, αυτό, που παίζεται σε «παιχνιδομηχανή», ο παίκτης μπορεί να επιλέξει οποιαδήποτε εθνική ομάδα της Ευρώπης και να βάλει γκολ με διάφορους τρόπους (με πλασέ, με σέντρα ή με κόρνερ), έχοντας πάντα στόχο τη νίκη της ομάδας του. Παράλληλα, έχει τη δυνατότητα να παίξει μαζί με κάποιον φίλο του, οπότε το παιχνίδι θα γίνει πιο διασκεδαστικό, να κάνει το παιχνίδι όσο δύσκολο ή εύκολο θέλει αυτός και να ρυθμίσει ποια θα είναι η διάρκειά του, πόσες κόκκινες και κίτρινες κάρτες θα πάρουν οι παίκτες, ποιο θα είναι το σκορ, ακόμα και τι θα γίνει αν υπάρξει τελικά ισοπαλία. Τέλος, κάθε παίκτης μπορεί στο παιχνίδι αυτό να σχηματίσει την ομάδα του επιλέγοντας τους καλύτερους παίκτες σε όλες τις εθνικές ομάδες.

Είδος κειμένου: Περιγραφή παιχνιδιού.

Κύριο Θέμα: Ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι που βασίζεται στους κανόνες και στις συνθήκες διεξαγωγής ποδοσφαιρικών αγώνων.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Πώς γράφεται το / ισ / της συλλαβής πριν από την κατάληξη του αορίστου

Η οριστική του ενεργητικού αορίστου λήγει:

α) σε -ησα για τα ρήματα που στον ενε- στώτα λήγουν σε -ώ (β' συζυγίας), -ήνω και κάποια σε -αίνω (κυρίως αυτά που λήγουν σε -σταίνω)	<i>αγαπώ – αγάπησα, αφήνω – άφησα</i> <i>βοηθώ – βοήθησα, αρρωσταίνω – αρ- ρώστησα, στήνω – έστησα, ανασταίνω</i> <i>- ανάστησα</i>	
Εξαιρούνται τα ρήματα: <i>μεθώ - μέθυσα και μηνώ - μήνυσα</i>		
β) σε -ισα για τα ρήματα που στον ενε- στώτα λήγουν σε -ίζω και -άρω	<i>στολίζω – στόλισα,</i> <i>προβάρω - προβάρισα</i>	
γ) σε -υσα για τα ρήματα που στον ενε- στώτα λήγουν σε -ύζω. -ύνω, -ύω	<i>δακρύζω δάκρυσα</i> <i>αναβλύζω – ανά- βλυσα, λύνω - έ- λυσα</i>	<i>φτύνω – έφτυσα, ι- δρύω – ίδρυσα, δύω</i> <i>- έδυσα</i>
δ) σε -εισα για τα εξής ρήματα (που γρά- φονται και στον ενεστώτα με ει στην παρα- λήγουσα) : κλείνω, αποσεύω, αποκλείω, πειθώ, σείω, δανείζω	<i>έκλεισα</i> <i>απέσεισα</i> <i>απέκλεισα</i>	<i>έπεισα</i> <i>έσεισα</i> <i>δάνεισα</i>
ε) σε -οισα για τα ρήματα αθροίζω και συ- ναθροίζω (που γράφονται και στον ενε- στώτα με οι στην παραλήγουσα).	<i>άθροισα, συνάθροισα</i>	

Οι ρηματικές καταλήξεις **-είτε** και **-είται**

Καταλήξεις	Παραδείγματα
Η κατάληξη -είτε συναντάται στον πληθυντικό αριθμό, στο β' πρόσωπο (<i>εσείς</i>)	<i>Κρυφτείτε στο υπόγειο.</i> <i>Εσείς δεν οδηγείτε προσεκτικά.</i> <i>Θα χρειαστείτε έναν χάρτη.</i> <i>Καλύτερα να μη δανειστείτε χρήματα.</i>

	Πλυθείτε καλά.
Η κατάληξη -είται συναντάται στον ενικό αριθμό, στο γ' πρόσωπο (αυτός, -ή, -ό)	Αυτό το όχημα δεν κινείται. Η περιοχή πιθανόν να κατοικείται στο μέλλον. Η λύση αυτή δεν πρέπει να θεωρείται σωστή.

Οι ρηματικές καταλήξεις **-ήστε** και **-είτε**

Καταλήξεις	Παραδείγματα
<p>Η κατάληξη -ήστε συναντάται :</p> <ul style="list-style-type: none"> στο β' πληθυντικό πρόσωπο της συνοπτικής προστακτικής της ενεργητικής φωνής στα ρήματα της β' συζυγίας (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα), σε ρήματα της α' συζυγίας που λήγουν σε -ήνω (αφήνω, στήνω, σβήνω κ.ά.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Τακτοποιήστε το δωμάτιό σας. (ρ. τακτοποιώ) - Αφήστε εμένα να το κάνω. (ρ. αφήνω] - Βοηθήστε τον (ρ. βοηθώ] - Σβήστε τη φωτιά (ρ. σβήνω)
<p>Η κατάληξη -είτε συναντάται</p> <ul style="list-style-type: none"> στο β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα και της εξακολουθητικής υποτακτικής παθητικής φωνής, στα ρήματα της β' συζυγίας που λήγουν, στην παθητική φωνή, σε -ούμαι. 	<ul style="list-style-type: none"> Εσείς θεωρείστε ο καλύτερος καθηγητής του σχολείου, (οριστική παθ. ενεστ.) Πρέπει να θεωρείστε ο καλύτερος καθηγητής του σχολείου, (εξακολουθητική υποτακτική παθητικής φωνής)

Παρατήρηση

Γενικά, η κατάληξη του **β'** πληθυντικού προσώπου της **συνοπτικής προστακτικής** της ενεργητικής φωνής στα **ρήματα της α' συζυγίας** ακολουθεί την προκαταληκτική **ορθογραφία της οριστικής του ενεστώτα και του αορίστου**. Δηλαδή:

Οριστική ενεστώτα	Οριστική αορίστου	Συνοπτική προστακτική
στήνω	έστησα	στήστε
ποτίζω	πότισα	ποτίστε
δακρύζω	δάκρυσα	δακρύστε
δανείζω	δάνεισα	δανείστε
αθροίζω	άθροισα	αθροίστε